

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2005-1-131 (Devralma)
Karar Sayısı : 05-86/1194-346
Karar Tarihi : 20.12.2005

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rıfki ÜNAL,
Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, Süreyya ÇAKIN, M. Akif ERSİN

B. RAPORTÖRLER: E. Cenk GÜLERGÜN, Müge ÖZERCAN PAŞAOĞLU

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

20

- : - Limak Madencilik Yapı Çimento San. Tic. A.Ş.
Hafta Sok. No:9 Gaziosmanpaşa Ankara
- OCI Çimento A.Ş.
Büyükdere Cad. 118/7 Esentepe 34394 İstanbul

D. TARAFLAR

30

- : - Tasarruf Mevduatı Fonu
Büyükdere Cad. No:143 34394 Esentepe İstanbul
- Limak Madencilik Yapı Çimento San. Tic. A.Ş.
- OCI Çimento A.Ş.

E.DOSYA KONUSU: Rumeli Çimento Grubu şirketlerinden Ergani Çimento Ticari ve İktisadi Bütünlüğü'nün Tasarruf Mevduatı Fonu tarafından gerçekleştirilen ihalede en yüksek iki teklifi veren Limak Madencilik Yapı Çimento San. Tic. A.Ş. ve OCI Çimento A.Ş.'den biri tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

40

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 19.10.2005 tarih ve 7332 sayı ile intikal eden Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF) yazısının ekinde yer alan ve kayıtlara en son 29.11.2005 tarih, 8474 sayı ile giren yazıyla dosyası tamamlanan bildirimler üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ ve 1998/4 sayılı Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazabilmeleri İçin Rekabet Kurumuna Yapılacak Önbildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 4.12.2005 tarih ve 2005-1-131/Öİ-05-ECG sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 9.12.2005 tarih ve REK.0.05.00.00-120/238 sayılı Başkanlık önergesi ile 05-86 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

50

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; Ergani Çimento Ticari ve İktisadi Bütünlüğü'nün (Ergani Çimento) satışı işleminin 1998/4 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi olduğu, Ergani Çimento'nun Limak Madencilik Yapı Çimento San. Tic. A.Ş. veya OCI Çimento A.Ş.'den biri tarafından devralınmasının ilgili pazarda hakim durum yaratılmasına veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesine ve rekabetin önemli ölçüde azaltılmasına yol açmayacağı, bu nedenle işleme izin verilebileceği ifade edilmektedir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

60

H.1. Taraflar

Ergani Çimento'nun 4389 sayılı Bankalar Kanunu uyarınca haczedilen tüm mal, hak ve varlıklarının satılması amacıyla 18.10.2005 tarihinde yapılan ihale sonucunda en yüksek iki teklifi Limak Madencilik Yapı Çimento San. Tic. A.Ş. ve OCI Çimento A.Ş. vermiştir.

H.1.1. Ergani Çimento İktisadi ve Ticari Bütünlüğü (Ergani Çimento)

70 Dosya mevcudunda yer alan bilgilere göre; Ergani İlçesinde (Diyarbakır) kurulu olan ve (.....) ton/yıl klinker, (.....) ton/yıl çimento üretim kapasitesi bulunan Ergani Çimento'nun 2003-2004 dönemine ait çimento ve klinker üretim kapasitesi, kapasite kullanım oranları ile üretim miktarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 1: Ergani Çimento'nun kapasitesi, kapasite kullanım oranları ve üretim miktarları

		2003	2004
KLİNKER	Klinker Kapasite (ton/yıl)	(.....)	(.....)
	Klinker Üretim (ton/yıl)	(.....)	(.....)
	Kapasite Kullanım Oranı (%)	(.....)	(.....)
ÇİMENTO	Çimento Kapasite (ton/yıl)	(.....)	(.....)
	Çimento Üretim (ton/yıl)	(.....)	(.....)
	Kapasite Kullanım Oranı (%)	(.....)	(.....)

80 Ergani Çimento'nun Diyarbakır (Merkez ve ilçeleri), Elazığ, Mardin, Batman, Şanlıurfa (Siverek), Bingöl, Malatya, Tunceli illerine olmak üzere yıllık toplam çimento satışları ise aşağıdaki gibidir:

Tablo 2: Ergani Çimento'nun satışları (ton/yıl)

	2002	2003	2004
Çimento	(.....)	(.....)	(.....)

Ergani Çimento'nun, 2004 yılı satışlarından elde ettiği ciro (.....)- YTL olup Yönetim Kurulu üyelerine aşağıdaki tabloda yer verilmiştir:

Tablo 3: Ergani Çimento'nun Yönetim Kurulu Üyeleri

Yönetim Kurulu Üyesi	Görevi
Mehmet ÇALIŞKAN	Başkan
Hidayet NALÇACI	Başkan Yardımcısı
Mustafa TURGUT	Üye
Ercan ERGÜL	Üye
Fatih ZÜLFİKAR	Üye
İsmet TUĞUL	Üye
Oğuz ALTAY	Üye

90

H.1.2. Limak Madencilik Yapı Çimento Sanayi Ticaret A.Ş. (Limak Madencilik)

Dosya mevcudunda yer alan bilgilere göre; Ergani Çimento'nun satışı için yapılan ihalede en yüksek teklifi veren Limak Madencilik, Limak Grubu bünyesinde yer almaktadır. Limak Madencilik mevcut durumda herhangi bir pazarda faaliyeti bulunmasa da ve Ergani Çimento'yu devralmak suretiyle çimento üretimi alanında faaliyete geçmesi planlansa da; Limak Grubu, Siirt'te kurulu ve bölgenin en büyük çimento üreticilerinden olan Limak Kurtalan Çimento San. ve Tic. A.Ş. (Limak Kurtalan) aracılığıyla ilgili pazarda faaliyet göstermektedir.

100

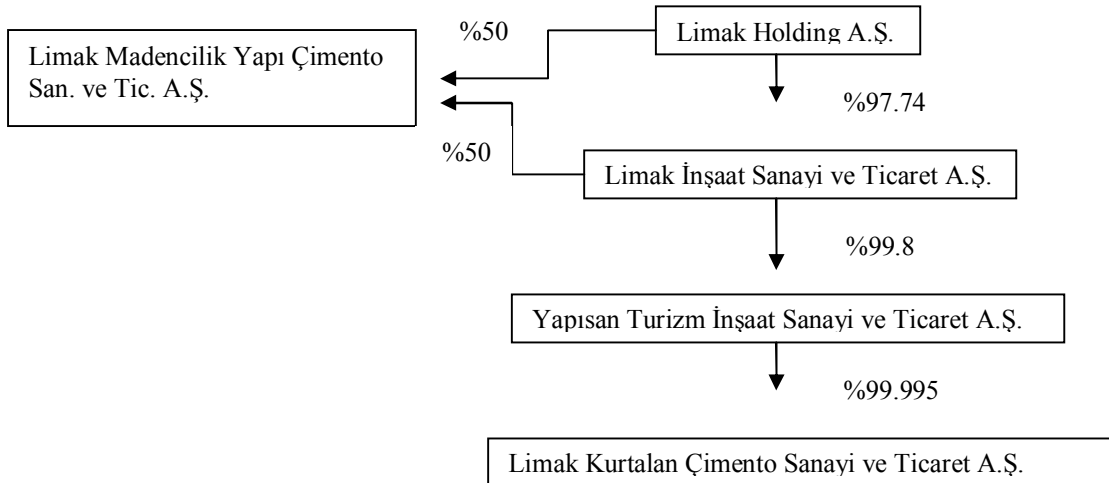
Limak Madencilik'in Yönetim Kurulu aşağıdaki şahıslardan oluşmaktadır:

Tablo 4: Limak Madencilik'in Yönetim Kurulu Üyeleri

Yönetim Kurulu Üyesi	Görevi
Nihat ÖZDEMİR	Başkan
Sezai BACAKSIZ	Başkan Vekili
M. Serhan BACAKSIZ	Üye

Limak Grubu'nun çatısını oluşturan ve hisselerinin %99.8'ine Nihat ÖZDEMİR (%49.9) ile Sezai BACAKSIZ'ın (%49.9) birlikte sahip olduğu Limak Holding A.Ş. ve Limak Madencilik arasındaki hissedarlık ilişkisi aşağıdaki şemada gösterilmektedir:

110

H.1.3. OCI Çimento A.Ş. (OCI Türkiye)

120 Dosya mevcudunda yer alan bilgilere göre; Ergani Çimento'nun satışı için yapılan ihalede en yüksek ikinci teklifi veren OCI Türkiye OCI Grubu bünyesinde yer almakta olup Grubun ana şirketi olan Orascom Construction Industries S.A.E (OCI), Orta Doğu'daki en büyük çimento üreticilerindendir. OCI Türkiye, Grubun Türkiye çimento pazarında doğrudan faaliyet gösterme kararı doğrultusunda, TMSF'nin gerçekleştireceği ihalelere katılmak amacıyla 23.9.2005 tarihinde kurulmuş olup şirketin mevcut durumda, Türkiye'de herhangi bir pazarda faaliyeti bulunmamaktadır. OCI Türkiye'nin hissedarlık yapısına ve Yönetim Kurulu üyelerine aşağıda yer verilmektedir:

Tablo 5: OCI Türkiye'nin hissedarlık yapısı

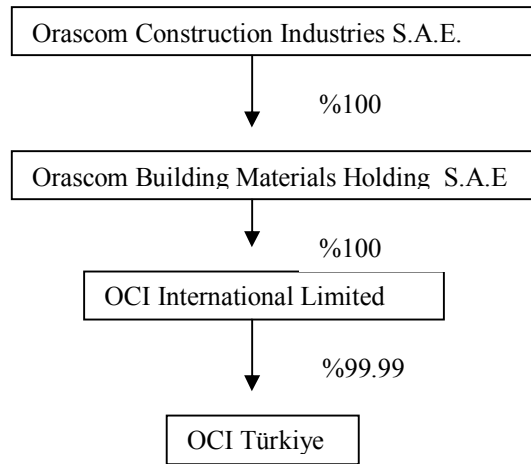
Hissedar	Hisse Oranı (%)
OCI International Limited	99.990
OCI Asia Limited	0.002
Orascom Construction International Limited	0.002
Kevin Charles Struve	0.002
Nasif Onsi Naguib Sawiris	0.002
Sera Somay	0.002
TOPLAM	100.000

Tablo 6: OCI Türkiye'nin Yönetim Kurulu Üyeleri

Yönetim Kurulu Üyesi	Görevi
Nasif Onsi Naguib Sawiris	Başkan
Kevin Charles Struve	Başkan Yardımcısı
Sera Somay	Üye

130

OCI Türkiye hisselerinin %99,99'una sahip olan OCI International Limited, sadece bir holding şirketi olarak faaliyet göstermekte olup teşebbüsün hisselerinin tamamı Mısır menşeli Orascom Building Materials Holding S.A.E.'ye ait bulunmaktadır. Orascom Building Materials Holding S.A.E.'nin %100 oranındaki hissesi ise, yine Mısır menşeli bir şirket olan Orascom Construction Industries S.A.E.'nin (OCI) elinde bulunmaktadır. Söz konusu teşebbüsler arasındaki hissedarlık ilişkisi aşağıdaki şemada gösterildiği gibidir:

140

Türkiye'de, OCI Grubunun kontrolü altında faaliyet gösteren herhangi bir işletme bulunmamakla birlikte; OCI, Batıçim Batı Anadolu Çimento Sanayi

A.Ş. (Batıçim) hisselerinin (12.551.435 adet B Grubu hisse) %19.49'una sahiptir. Ancak Batıçim A Grubu hisselerinin her biri 50 adet oy hakkı verdiği için, OCI Batıçim'de sadece %3.2 oranında oy hakkına sahiptir.

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

150 Çimento temel olarak beyaz çimento ve gri çimento olmak üzere iki ana ürün grubuna ayrılmaktadır. Gri çimento, inşaat ve alt yapı sektörünün en büyük girdilerinden biri iken; beyaz çimento daha çok yapııştırıcı ve derz dolgu malzemeleri, mimari ve dekoratif betonlar, prefabrik dış cephe panelleri, prekast elemanları üretiminde kullanılmaktadır. Bu bakımdan beyaz çimentonun kullanım alanı ve miktarı gri çimentoya oranla çok azdır. Beyaz ve gri çimentonun üretim süreçleri birbirinden ayrı yürütülmekte olup bunların arz ve talep bakımından birbirinin ikamesi olması söz konusu değildir. Ergani Çimento ve Limak Kurtalan'ın yalnızca gri çimento üretimi alanında faaliyette bulunması nedeniyle, ilgili ürün pazarı gri çimento pazarı olarak belirlenmiştir.

160 Diğer yandan, kullanım özelliklerine göre gri çimento da kendi içinde çeşitli gruplara ayrılmaktadır: Portland çimento, katkı çimento, cürufu çimento ve bunların alt açılımları (32,5-42,5). Ayrıca, bu ürünler satış şekillerine göre de torbalı veya dökme olarak farklılaşabilmektedir. Ancak bu ürünlerin arz bakımından birbirinin ikamesi olduğu, yani herhangi bir gri çimento türünü üreten bir fabrikanın kısa dönemde tüm bu ürünleri üretebileceği dikkate alınarak alt pazarlar tanımlamaya gerek görülmemiştir.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

170 Yükte ağır pahada hafif niteliğiyle çimentonun ekonomik olarak satılabildiği bölgeyi, büyük ölçüde nakliye masrafı ve bunun ürünün fiyatına ve/veya toplam maliyetine oranı belirlemektedir. Çimentonun bu bölgenin dışına satılması nakliye masraflarını artırmakta, bu da karlılığı ortadan kaldırmaktadır. Bu nedenle, çimento sektörünü konu alan anti-tröst incelemelerinde, ilgili coğrafi pazar bölgesel seviyede belirlenmektedir.

180 Bu bağlamda, coğrafi pazar tanımlanmasında en geçerli metotlardan biri Elzinga-Hogarty testidir. Bu test incelenen bölgeler arasındaki ürün giriş çıkışını incelemektedir. Testin genel mantığı şu şekilde özetlenebilir: Eğer belli bir coğrafi pazara dışarıdan girişler (ithalat) ve o bölgeden dışarıya çıkışlar (ihracat) azsa, o bölgede ilgili ürünün fiyatı diğer bölgelerden bağımsız olarak belirlenebilecektir. Bu ise, bölgenin coğrafi pazar olabileceğini göstermektedir.

Elzinga-Hogarty testi nakliye bilgilerine dayalı iki ölçüde dayanmaktadır: 1) Bir bölgeye girişlerin aynı bölgedeki satışlara oranı, 2) Bir bölgeden çıkışların aynı bölgedeki üretime oranı. Birinci ölçüt LIFO, ikinci ölçüt ise LOFI olarak adlandırılmaktadır. Bu iki değer yüksek seviyelerde çıkması, incelenen bölgenin coğrafi pazarı oluşturduğunu göstermektedir.

LIFO, şu şekilde formüle edilmektedir:

$$\text{LIFO} = (\text{Üretim}(P) - \text{İhracat}(X)) / \text{Tüketim}(C) \quad (1)$$

Tüketim ise, üretimden ihracatın çıkarılması, ithalatın (M) eklenmesi ve mal stoğundaki (I) değişimin çıkarılmasıyla elde edilmektedir. Diğer bir ifadeyle,

$$C = P - X + M - \Delta I \quad (2)$$

200 Mal stokları sabit olduğu durumlarda, (2) nci denklemin (1) inciye konulmasıyla aşağıdaki eşitlik elde edilmektedir:

$$\text{LIFO} = 1 - (M/C) \quad (3)$$

LOFI'nin formüle edilmiş hali ise şu şekildedir:

$$\text{LOFI} = (P - X)/P$$

(2) nolu eşitlik kullanıldığında LOFI,

210

$$\text{LOFI} = 1 - (X/P) \quad (4)$$

şeklinde elde edilmektedir.

İşbu dosyada, ilgili coğrafi pazar, Elzinga-Hogarty testi kullanılarak tanımlanmıştır. LIFO ve LOFI değerlerinin hesaplanması için, Ergani Çimento'nun bulunduğu bölgelere satışı olan tüm fabrikaların verileri incelenmiştir. Test sonucunda elde edilen LIFO ve LOFI değerleri ile bunların yorumu aşağıdaki gibidir.

220

Tablo 7: Ergani Çimento'nun satışına ilişkin Elzinga-Hogarty testinin sonuçları

İller	LIFO				LOFI			
	2002	2003	2004	2002-4	2002	2003	2004	2002-4
Diyarbakır	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Batman	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Siirt	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Mardin	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Şanlıurfa	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Muş	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Bitlis	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Elzinga-Hogarty testi uygulanırken, öncelikle, devre konu teşebbüs olan Ergani Çimento'nun kurulu bulunduğu Diyarbakır ilinin tek başına coğrafi pazar olarak tanımlanıp tanımlanamayacağı incelenmiştir. Ardından Diyarbakır iline komşu olan illerden ilk olarak Batman ve sonra Limak Kurtalan'ın bulunduğu Siirt analize dahil edilmiştir. Söz konusu illere olan yakınlıkları nedeniyle, sırasıyla Mardin, Şanlıurfa, Muş ve Bitlis illeri de ilgili coğrafi pazar testi kapsamına alınarak LIFO-LOFI değerleri hesaplanmıştır.

230

Elzinga Hogarty testi, ilgili coğrafi pazarın sadece Diyarbakır ilinden oluştuğu varsayılarak uygulandığında; LIFO değerleri düşük, LOFI değerleri ise daha yüksek çıkmıştır. LIFO'nun düşük çıkması, Diyarbakır iline başka illerde bulunan fabrikalardan yüksek miktarda çimento satışı yapıldığı anlamına gelmektedir. 2003 ve 2004 yıllarına ait LOFI değerlerinin görece yüksekliği ise; bu yıllarda Diyarbakır'dan başka illere önemli ölçüde çimento satışı gerçekleştirildiğini, ancak bu satışların Diyarbakır'a civar illerden yapılan satışlardan daha düşük düzeyde kaldığını göstermektedir. Diyarbakır ilinin yanı sıra Batman, Siirt ve Mardin illeri teste dahil edilerek coğrafi pazar tanımı genişletildiğinde, hem LOFI değerlerinin (coğrafi pazardan dışarı yapılan satışların azalması nedeniyle), hem de LIFO değerlerinin (coğrafi pazara dışardan yapılan satışların azalması nedeniyle) yükseldiği görülmektedir. Şanlıurfa, Muş, Bitlis ve Mardin illerinin de pazara eklenmesi, LOFI değerlerinde ciddi artışa yol açmakta ve böylece gerek LIFO, gerekse LOFI değerleri oldukça yüksek seviyelere ulaşmaktadır. Bu tespit Diyarbakır, Batman, Siirt, Mardin, Şanlıurfa, Muş ve Bitlis'den oluşan bir bölgeye dışardan yapılan satışların ve bu bölgeden dışarı yapılan satışların düşük miktarda olduğunu göstermektedir. Böyle bir coğrafi pazarda fiyatlar, diğer bölgelerde oluşan fiyatlardan bağımsız olarak belirlenebilecektir.

240

250

Bu çerçevede, ilgili coğrafi pazar "Diyarbakır, Batman, Siirt, Mardin, Şanlıurfa, Muş ve Bitlis illerinden oluşan bölge" olarak tanımlanmıştır.

H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Bildirime konu işlem, TMSF bünyesinde bulunan ve Fon Kurulu'nun 6.7.2005 tarih, 271 sayılı kararı ile, Rumeli Çimento Grubu şirketlerinden Ergani Çimento'nun 18.10.2005 tarihinde 6183 sayılı Kanun hükümleri uyarınca yapılan ihale sonucunda belirlenen alıcı adaylarından birine devredilmesidir. Devir işlemi, 1998/5 sayılı Tebliğ ile değişik 1998/4 sayılı Tebliğ kapsamında. Bu tespitten ardından, işlemlerin izne tabi olup olmadığının anlaşılabilmesi için 1998/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde belirlenen pazar payı ve ciro eşiklerinin aşıp aşılmadığına bakılmıştır.

260

Ergani Çimento'nun 2004 yılı cirosu (.....) YTL'dir. Bu değer 1998/4 sayılı Tebliğ'de belirlenen 25 trilyon TL'lik (25 milyon YTL) ciro eşiklerinin üzerinde olduğundan, işleme hangi teşebbüsün (Limak Madencilik veya OCI Türkiye) taraf olacağından bağımsız olarak bildirim konusu devir izne tabidir.

Yukarıda açıklandığı gibi, Limak Kurtalan ve Limak Madencilik aynı kişiler tarafından kontrol edildiğinden, bunlar tek teşebbüs gibi değerlendirilmiş ve ilgili pazarda faaliyeti bulunan Limak Kurtalan'ın pazardaki ağırlığı Ergani Çimento'nun satışının değerlendirilmesinde dikkate alınmıştır.

270

Diğer yandan, ilgili coğrafi pazarı oluşturan 7 il'e firmaların satışları ve toplam satışlar içindeki payları, izleyen iki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 8: İlgili coğrafi pazarı oluşturan illere satışlar

	2002, 2003 ve 2004 Yılları Toplam Satışlar (ton)						
	Siirt	Bitlis	Muş	Batman	D.Bakır	Ş.Urfa	Mardin
Limak	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Oyak Mardin	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Oyak Elazığ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Ergani Ç.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Van Ç.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Kars	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Aşkale	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Şanlıurfa Ç.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Nuh	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Çimko	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Toplam	199,051	370,367	312,193	410,767	1,294,947	1,417,094	488,485

280

Tablo 9: İlgili coğrafi pazarı oluşturan illere satışlarda firmaların payları

	2002, 2003 ve 2004 Yılları Toplam Satışların Dağılımı (%)						
	Siirt	Bitlis	Muş	Batman	D.Bakır	Ş.Urfa	Mardin
Limak	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Oyak Mardin	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Oyak Elazığ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Ergani Ç.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Van Ç.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Kars	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Aşkale	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Şanlıurfa Ç.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Nuh	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Çimko	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Diyarbakır, Batman, Siirt, Mardin, Şanlıurfa, Muş ve Bitlis illerinden oluşan ilgili coğrafi pazara satış yapan teşebbüslerin 2002, 2003 ve 2004 yıllarına ait toplam satışları ve pazar payları aşağıdaki gibi hesaplanmıştır:

Tablo 10: Ergani Çimento'nun bulunduğu coğrafi pazarda pay dağılımı (2002-2004)

	Satış (ton)	Payı (%)
Oyak Mardin	(.....)	(.....)
Limak	(.....)	(.....)
Şanlıurfa	(.....)	(.....)
Ergani	(.....)	(.....)
Oyak Elazığ	(.....)	(.....)
Çimko	(.....)	(.....)
Van	(.....)	(.....)
Kars	(.....)	(.....)
Nuh	(.....)	(.....)
Toplam	4,492,904	100.00

280

İlgili coğrafi pazara ve bunu oluşturan illere yapılan satışlar ile satışların firmalara dağılımı gösterildikten sonra olası satış senaryolarının değerlendirilmesine geçilmiştir.

H.3.1. Ergani Çimento'nun OCI Türkiye Tarafından Devralınması

OCI Türkiye, Ergani Çimento'yu devralması halinde, %(.....) payla pazarın dördüncü büyük oyuncusu olacaktır. Ergani Çimento'nun yerini pazara yeni girecek bir oyuncu alacağından, böyle bir işlem pazar yoğunlaşmasını artırmayacaktır. Bu nedenlerle, söz konusu olası devralma sonucunda hakim durum yaratılacağı veya mevcut hakim durumun güçlendirileceğini söylemek mümkün değildir.

İşbu Kurul kararının konusunu oluşturmasa da, önceden Rumeli Çimento Grubu'na dahil olan Van Çimento Ticari ve İktisadi Bütünlüğü'nün (Van Çimento) TMSF tarafından satışı da bu başlık altında değerlendirilen olası devralmayla birlikte ele alınmıştır; çünkü Van Çimento'nun da ilgili coğrafi pazara satışı vardır ve söz konusu işletmenin satışı ihalesinde OCI Türkiye yine en yüksek ikinci teklifi vermiştir. Ancak OCI Türkiye, Ergani Çimento'nun yanında Van Çimento'yu devralsa da, tablo fazla değişmemektedir. Şöyle ki, OCI Türkiye bu kez %(.....) payla pazarın yine dördüncü büyük oyuncusu olacaktır. Bu durumda da, yukarıdaki değerlendirme geçerli olacak ve 7. madde anlamında Kanun'un ihlalinden söz edilemeyecektir.

H.3.2. Ergani Çimento'nun Limak Madencilik Tarafından Devralınması

Yukarıda da belirtildiği gibi, Limak Madencilik halihazırda herhangi bir faaliyet göstermemektedir. Ancak Limak Grubunun, bölgenin en büyük oyuncularından biri olan Limak Kurtalan (Siirt) aracılığıyla ilgili coğrafi pazarda ciddi bir ağırlığı vardır. Dolayısıyla Limak Kurtalan ile Limak Madencilik aynı teşebbüs çatısı altında yer aldığından, söz konusu işlemin değerlendirilmesinde Limak Kurtalan'ın pazardaki konumu dikkate alınmıştır.

Limak Madencilik'in Ergani Çimento'yu devralması halinde, pazarda pay dağılımı aşağıdaki gibi olacaktır:

Tablo 11: Ergani Çimento'nun Limak tarafından devralınması sonrasında pazar payları

Firma	Payı (%)
Limak	(.....)
Oyak Mardin	(.....)
Şanlıurfa	(.....)
Oyak Elazığ	(.....)
Çimko	(.....)
Van Çimento	(.....)
Kars	(.....)
Nuh	(.....)
Toplam	100.00

Ergani Çimento'yu devralması halinde, Limak Grubu yaklaşık %(...) payla pazarın lideri olacaktır. Ne var ki, Limak Grubu bu payla ilgili coğrafi pazarda tek başına hakim duruma geçmeyecektir, çünkü pazarın ikinci büyük oyuncusu olan Oyak Mardin ile yıllar itibarıyla satışlarını ve bölgenin tüketimi içindeki payını yükseltmekte olan Şanlıurfa Çimento ciddi rakiplerdir. Ayrıca Oyak Grubu tarafından tek başına kontrol edilmese de, Oyak Elazığ'ın (Oyak

ve Gama Gruplarının ortak girişimi) bölgeye satışları da, Grubun pazardaki konumu bakımından kısmen dikkate alınmıştır.

340 2002, 2003 ve 2004 yılları itibarıyla Limak Kurtalan ve Ergani Çimento dahil olmak üzere pazarın en büyük dört oyuncusu toplam satışlarda %92 civarında paya sahiptir. Limak Grubunun Ergani Çimento'yu devralması halinde, pazardaki dört büyük teşebbüsten biri diğeri tarafından devralınmış olacağından, rakip sayısı azalacak ve yoğunlaşma oranı artarak pazarda en büyük dört teşebbüsün paylarının toplamı %(...) seviyesine ulaşacaktır. Bu tespit işlemin ilgili pazarda birlikte hakim durum yaratıp yaratmayacağı sorusunu gündeme getirmiştir; çünkü ilgili coğrafi pazar oligopolistik bir yapı arz ederken, ürünün homojenliği, pazarın şeffaflığı, pazara giriş engellerinin yüksekliği gibi gizli işbirliğini tetikleyebilecek veya kolaylaştırabilecek koşullar sektör genelinde mevcuttur. Ne var ki, aşağıda açıklanacağı üzere, birlikte hakim durum yaratılabileceğine hükmedilebilmesi için mutlaka var olması gereken unsurların bir kısmı ilgili coğrafi pazarda mevcut değildir.

350 Öncelikle belirtmelidir ki, teşebbüsler arasındaki yapısal bağlar (ortak yönetim kurulu üyeleri, hissedarlık ilişkisi gibi), rakip teşebbüsler arasında rekabeti bozucu koordinasyona yol açabilmektedir. Ancak, Limak ve Oyak Grupları ile Şanlıurfa Çimento arasında böyle bir ilişki bulunmamaktadır. Bu nedenle, işlem sonrasında herhangi bir yapısal bağdan kaynaklanabilecek bir işbirliği riski öngörülmemiştir.

360 Birlikte hakim durum değerlendirmesinde dikkate alınan unsurlardan bir diğeri, teşebbüslerin geçmişte uyumlu davranışlar içine girip girmedikleridir. Zira geçmişte bu tip davranışlar içine girmiş olmaları, teşebbüslerin gelecekte de gizli işbirliğinde bulunabileceğine işaret etmektedir. Geçmişte, çimento sektöründe faaliyet göstermekte olan birçok teşebbüsün 4054 sayılı Kanun'u ihlal eder nitelikteki davranışları tespit edilmiş olmakla birlikte; söz konusu bölge ve daha önemlisi söz konusu işletmelerden Limak Kurtalan ile Şanlıurfa Çimento herhangi bir incelemeye konu olmamıştır. Ancak bu noktada, "kartel geçmişi"nin, gizli işbirliği riskinin öngörülmesi bakımından "olmazsa olmaz" unsurlardan olmadığı, yalnızca diğer birçok unsurun yanında bu yöndeki tespiti güçlendirdiği vurgulanmalıdır.

370 Gizli işbirliğini kolaylaştıran diğer bir unsur, pazar paylarının simetrik olmasıdır. Pazarda birbirine yakın büyüklükte olan oyuncuların koşut davranması görece kolaydır. Ancak pazarın en büyük üç oyuncusunun pazar paylarına bakıldığında (yaklaşık %(...), %(...) ve %(...)), böyle bir simetri gözlenmemektedir.

Yukarıda yer verilen bilgiler çerçevesinde, Ergani Çimento'nun Limak Grubu tarafından devralınmasının, ilgili pazarda hakim durum yaratan ya da hakim durumu güçlendiren nitelikte bir işlem olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

380

I. SONUÇ

390 Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; Tasarruf Mevduatı Fonu (TMSF) bünyesinde bulunan ve 5354 sayılı Kanun ile değişik 4389 sayılı Bankalar Kanunu'nun 15. maddesinin 7. fıkrasının (a) bendi gereğince, Fon Kurulu'nun 6.7.2005 tarih, 271 sayılı kararı ile, Rumeli Çimento Grubu şirketlerinden Ergani Çimento Ticari ve İktisadi Bütünlüğü'nün satılması ile ilgili olarak,

1. işlemin 1998/4 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna,
2. Ergani Çimento'nun, TMSF'nin 18.10.2005 tarihinde gerçekleştirdiği ihalede en yüksek iki teklifi veren Limak Madencilik Yapı Çimento San. Tic. A.Ş. veya OCI Çimento A.Ş.'den biri tarafından devralınması işleminin ilgili pazarda hakim durum yaratılmasına veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesine ve rekabetin önemli ölçüde azaltılmasına yol açmayacağına, bu nedenle işleme izin verilmesine

400

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.